

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Zaburzenia mowy w chorobach otępiennych i psychicznych (Wykład), PG_00151650						
Kierunek studiów	Logopedia (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny		
Forma studiów	niestacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	praktyczny		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Logopedii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Klaudia Kluj-Kozłowska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		2.0		28.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z postaciami nefizjologicznego starzenia się powikłanego chorobami neurodegeneracyjnymi i głównym objawem części z nich w postaci otępienia, w sposób szczególny związanego z mechanizmem postępującego rozpadu umiejętności komunikowania się słownego. Omówienie zaburzeń komunikacji u pacjentów z chorobą Alzheimera i Parkinsona. Scharakteryzowanie zaburzeń w porozumieniawaniu się notowane u pacjentów z chorobami psychicznymi (schizofazja, mutyzm).						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[LOGMU2_W02] Zna i rozumie główne tendencje rozwojowe językoznawstwa oraz logopedii, a także teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi.	zna i rozumie główne tendencje rozwojowe językoznawstwa oraz logopedii, a także klasyfikacje zaburzeń komunikacji, uwzględniające zaburzenia notowane u pacjentów z chorobami otępiennymi i psychicznymi	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[LOGMU2_W07] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o zaburzeniach komunikacji językowej i zaburzeniach pokarmowych o różnej etiologii u osób dorosłych, zasadach ich diagnozowania oraz programowania terapii.	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o zaburzeniach komunikacji językowej i zaburzeniach pokarmowych notowanych u osób z chorobami otępiennymi i psychicznymi, zna zasady pracy z tą grupą pacjentów	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[LOGMU2_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy językoznawczej (w tym logopedycznej) i jej modyfikowania i uzupełniania.	świadomie dąży do stałego dokształcania się, samodzielnie i w zespole stara się na bieżąco śledzić literaturę przedmiotu, dotyczącą zaburzeń komunikacji notowanych u pacjentów z chorobami otępiennymi i psychicznymi	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[LOGMU2_W08] Ma pogłębioną wiedzę o funkcjonowaniu językowym i jego zmianach zachodzących wraz z wiekiem człowieka oraz pogłębioną wiedzę o metodach diagnozowania potrzeb i oceny jakości świadczonych usług logopedycznych pacjentom z różnych grup wiekowych.	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o zmianach zachodzących w komunikacji językowej wraz z wiekiem, szczególnie w grupie osób doświadczających starości powikłanej procesami patologicznymi oraz pogłębioną wiedzę o metodach diagnozowania potrzeb i oceny jakości usług logopedycznych świadczonych pacjentom z chorobami otępiennymi i psychicznymi, posiada wiedzę pozwalającą na zaprogramowanie terapii logopedycznej odpowiednio do danego zaburzenia mowy w chorobie otępiennej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[LOGMU2_U03] Posiada umiejętność interpretowania, analizowania przyczyn i przebiegu procesów oraz zjawisk językowych i komunikacyjnych, merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań z wykorzystaniem właściwej terminologii.	potrafi aktywnie integrować informację z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy w zakresie zaburzeń mowy w chorobach otępiennych i psychicznych, z wykorzystaniem właściwej terminologii, posiada umiejętność analizowania przyczyn zaburzeń mowy, formułuje wnioski oraz z tworzy syntetyczne podsumowania	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	<table><tr><th>Efekt kierunkowy</th><th>Efekt z przedmiotu</th><th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th></tr><tr><td>[LOGMU2_U04] Potrafi samodzielnie zdiagnozować zaburzenia rozwoju mowy, problemy językowe, zaburzenia mowy i trudności w przyjmowaniu pokarmu, wskazać ich etiologię oraz zaprogramować terapię logopedyczną odpowiednio do danego zaburzenia, także w przypadku skomplikowanych zaburzeń medycznych, w tym neurologicznych.</td><td>potrafi samodzielnie zdiagnozować problemy językowe, zaburzenia mowy i trudności w przyjmowaniu pokarmu, wskazać ich etiologię oraz zaprogramować terapię logopedyczną odpowiednio do danego zaburzenia o charakterze otępiennym (K_U04), • planuje i organizuje pracę samorozwojową z zakresu neurologopedii, potrafi dotrzeć do światowych baz danych specjalistycznej literatury; • posiada umiejętność analizowania przyczyn zaburzeń mowy, formułuje wnioski oraz z tworzy syntetyczne podsumowania (K_U03), • potrafi zdiagnozować i opisać nie tylko określony poziom zaburzeń demencyjnych skorelowany z możliwościami językowymi pacjenta ale również ocenić dynamikę zmian (K_U04). </td><td>[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[LOGMU2_U04] Potrafi samodzielnie zdiagnozować zaburzenia rozwoju mowy, problemy językowe, zaburzenia mowy i trudności w przyjmowaniu pokarmu, wskazać ich etiologię oraz zaprogramować terapię logopedyczną odpowiednio do danego zaburzenia, także w przypadku skomplikowanych zaburzeń medycznych, w tym neurologicznych.	potrafi samodzielnie zdiagnozować problemy językowe, zaburzenia mowy i trudności w przyjmowaniu pokarmu, wskazać ich etiologię oraz zaprogramować terapię logopedyczną odpowiednio do danego zaburzenia o charakterze otępiennym (K_U04), • planuje i organizuje pracę samorozwojową z zakresu neurologopedii, potrafi dotrzeć do światowych baz danych specjalistycznej literatury; • posiada umiejętność analizowania przyczyn zaburzeń mowy, formułuje wnioski oraz z tworzy syntetyczne podsumowania (K_U03), • potrafi zdiagnozować i opisać nie tylko określony poziom zaburzeń demencyjnych skorelowany z możliwościami językowymi pacjenta ale również ocenić dynamikę zmian (K_U04).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu					
[LOGMU2_U04] Potrafi samodzielnie zdiagnozować zaburzenia rozwoju mowy, problemy językowe, zaburzenia mowy i trudności w przyjmowaniu pokarmu, wskazać ich etiologię oraz zaprogramować terapię logopedyczną odpowiednio do danego zaburzenia, także w przypadku skomplikowanych zaburzeń medycznych, w tym neurologicznych.	potrafi samodzielnie zdiagnozować problemy językowe, zaburzenia mowy i trudności w przyjmowaniu pokarmu, wskazać ich etiologię oraz zaprogramować terapię logopedyczną odpowiednio do danego zaburzenia o charakterze otępiennym (K_U04), • planuje i organizuje pracę samorozwojową z zakresu neurologopedii, potrafi dotrzeć do światowych baz danych specjalistycznej literatury; • posiada umiejętność analizowania przyczyn zaburzeń mowy, formułuje wnioski oraz z tworzy syntetyczne podsumowania (K_U03), • potrafi zdiagnozować i opisać nie tylko określony poziom zaburzeń demencyjnych skorelowany z możliwościami językowymi pacjenta ale również ocenić dynamikę zmian (K_U04).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny					
Treści przedmiotu	1. Funkcje językowe w fizjologicznym procesie starzenia. 2. Zaburzenia językowe w chorobach neurozwyrodnieniowych i psychicznych - przegląd zagadnień 3. Zaburzenia językowe a zaburzenia mowy w chorobach neurozwyrodnieniowych. 4. Zaburzenia pisma w chorobach otępiennych. 5. Afazja pierwotna postępująca - kryteria diagnostyczne i ich zastosowanie w praktyce klinicznej. 6. Diagnostyka różnicowa wariantu niepełynnego ilogopenicznego PPA. 7. Diagnostyka różnicowa wariantu semantycznego PPA i choroby Alzheimera. 8. Wykorzystanie algorytmów diagnostycznychw różnicowaniu wariantu PPA. 9. Zaburzenia językowe w schizofazji i mutyzmie. 10. Interwencje terapeutyczne w zaburzeniach mowy w chorobach otępiennych i psychicznych.						
Wymagania wstępne i dodatkowe							
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej				
	kolokwium z wykładów i wskazanej przez Prowadzącego listy lektur	51.0%	70.0%				
	aktywna obecność na zajęciach	51.0%	30.0%				

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	wykorzystywana podczas zajęć Gorno-Tempini ML, Hillis AE, Weintraub S, et al. Classification of primary progressive aphasia and its variants. <i>Neurology</i> . 2011;76(11):1006- 1014. Leyton CE, Villemagne VL, Savage S, et al. Subtypes of progressive aphasia: application of the International Consensus Criteria and validation using amyloid imaging. <i>Brain</i> . 2011;134(Pt 10):3030-3043. Savage S, Hsieh S, Leslie F, Foxe D, Piguet O, Hodges JR. Distinguishing subtypes in primary progressive aphasia: application of the Sydney language battery. <i>Dement Geriatr Cogn Disord</i> . 2013;35(3-4):208-218. Sitek EJ, Barczak A, Narożańska E, Harciarek M, Brockhuis B, Dubaniewicz-Wybieralska M, Sławek J. Afazja pierwotna postępująca - zastosowanie nowych kryteriów diagnostycznych w praktyce klinicznej. <i>Polski Przegląd Neurologiczny</i> 2014; 10(1): 23-33. Sitek EJ, Kluj-Kozłowska K, Narożańska E. Nietypowe zaburzenia mowy i pisma jako wczesna manifestacja choroby neurozwyrodnieniowej. <i>Neurologia po dyplomie</i> Tłokiński W.(1990): Mowa ludzi u schyłku życia. Warszawa: PWN. A.2. studiowana samodzielnie przez studenta Domagała A., Sitek E. Choroba Alzheimera Zaburzenia komunikacji językowej. Gdańsk, Wyd. Harmonia Universalis, 2018. Harciarek M, Sitek EJ, Kertesz A. The patterns of progression in primary progressive aphasia - implications for assessment and management. <i>Aphasiology</i> 2014; 28 (8-9): 964- 980. Kluj-Kozłowska K, Sitek EJ. Zaburzenia mowy u osób w starszym wieku - zmiany fizjologiczne czy zwiastun choroby neurozwyrodnieniowej? <i>Medycyna po dyplomie. Zeszyt Edukacyjny. Geriatria cz. 3; 2016; 2(66): 47-52. Landin-Romero R, Tan R, Hodges JR, Kumfor F. An update on semantic dementia: genetics, imaging, and pathology. <i>Alzheimers Res Ther</i>. 2016;8(1):52. Sitek E.J., Kluj-Kozłowska K., Barczak A., Harciarek M. Afazja pierwotna postępująca - diagnostyka różnicowa i terapia. w: <i>Gerontologopedia</i>[red.] Tłokiński W., Milewski S., Kaczorowska-Bray K, Wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk, 2018. s. 488-522. Sitek EJ, Kluj-Kozłowska K. Dyzartria i apraksja mowy w chorobach neurozwyrodnieniowych - przegląd zagadnień. w: <i>Gerontologopedia</i> [red.] Tłokiński W., Milewski S., Kaczorowska-Bray K, Wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk, 2018. s. 523-555. Sitek EJ, Kluj-Kozłowska K., Barczak A. Zaburzenia funkcji językowych w atypowych zespołach parkinsonowskich. w: <i>Gerontologopedia</i>. [red.] Tłokiński W., Milewski S., Kaczorowska-Bray K, Wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk, 2018. s. 556-572</i>
	Uzupełniająca lista lektur	Gabryelewicz T. (2011): Nowe kliniczne kryteria rozpoznawania łagodnych zaburzeń poznawczych i otępienia spowodowanego chorobą Alzheimera. <i>Neurologia po Dyplomie</i> , T.6, nr 6.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.